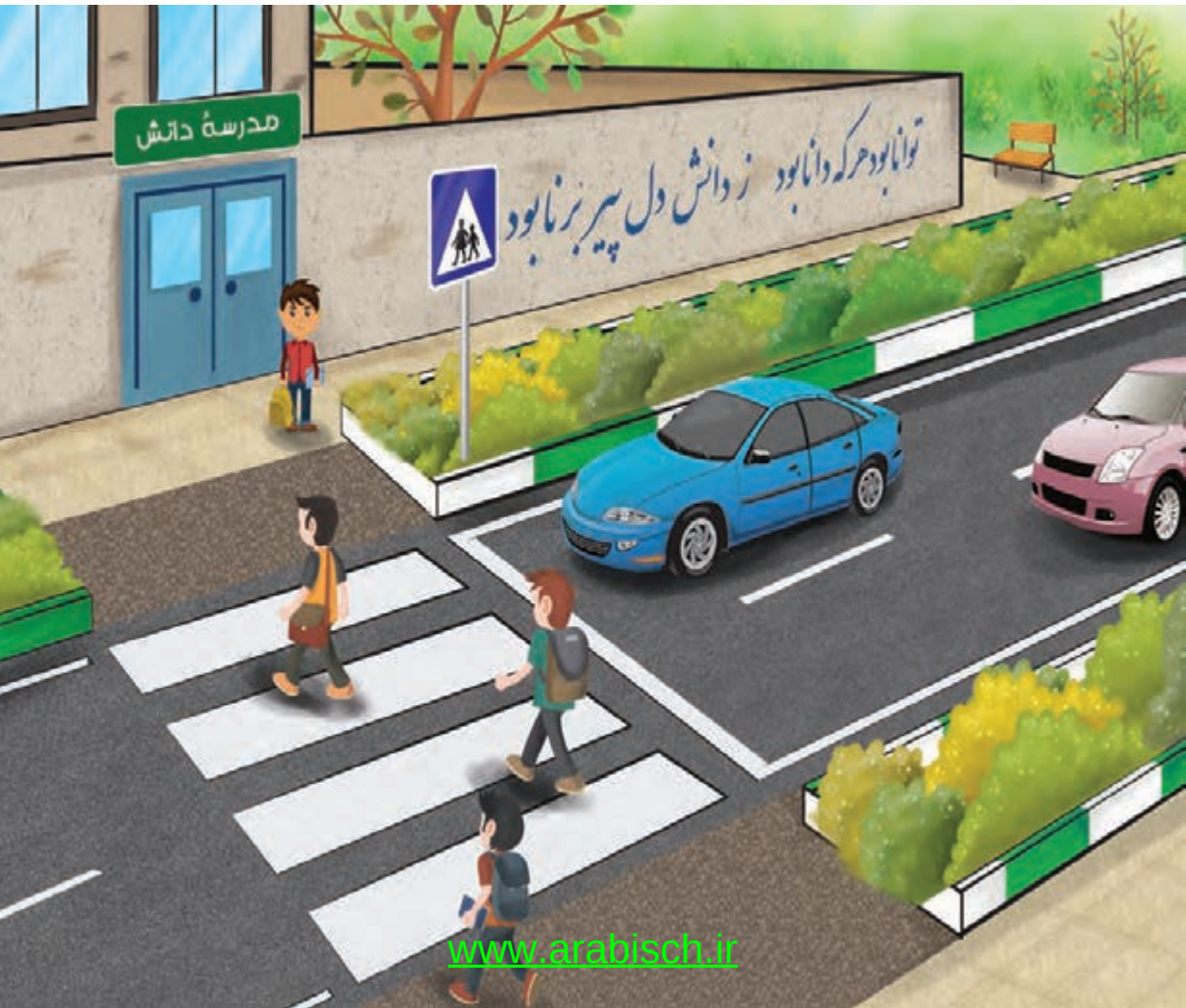

الدَّرْسُ الثَّانِي

الْعُبُورُ الْأَمِينُ

الدَّرْسُ الثَّانِي

الْمُعْجَم: (٢٩ كلمة جديد)

أَمَنَ:	ایمان آورد (مضارع: يُؤْمِنُ)	سَتَرَ:	پوشاند، پنهان کرد
أَحَبُّ:	محبوب ترین	شَاغِلُ الْجَوَالِ:	شارژر موبایل
إِشَارَاتُ الْمُرُورِ:	علامت های راهنمایی و رانندگی إِدَارَةُ الْمُرُورِ: اداره راهنمایی و رانندگی مُرُور: گذر کردن	شَقَاوَةٌ:	بدبختی
أَنْصَحَ:	اندرزگوترین	صَحِيفَةٌ:	روزنامه «جمع: صُحُف» صَحِيفَةٌ جِدَارِيَّةٌ: روزنامه دیواری
أَيُمْكِنُ أَنْ تَرْجِعَ:	آیا امکان دارد برگردی؟	صَدَمَ:	برخورد کرد (مضارع: يَصْدِمُ)
بُكَاء:	گریه کردن، گریه	فَجَاءَ:	ناگهان
تَالِي:	بعدي الْيَوْمُ التَّالِي: روز بعد	قُبْح:	زشتی
تُعْطِينِي:	به من می دهی أَنْ تُعْطِينِي: که به من بدهی	لَقَدْ:	قطعاً
تَفَضَّلَ:	بفرما	لِمَ:	برای چه (لِ + ما)
تَكَلَّمَ:	صحبت کرد (مضارع: يَتَكَلَّمُ)	مَا:	آنچه
تَوَجَّدَ:	وجود دارد	مَحَلَّ:	مغازه
جِهَةٌ:	جهت (مسیر)	مَعَ الْأَسْفِ:	متأسفانه
ذَكِي:	باهوش	نَادَى:	صدا زد (مضارع: يُنَادِي)
رَقَدَ:	بستری شد، خوابید (مضارع: يَرْقُدُ)	هَادِي:	آرام
		يَسُدُّونَ:	می بندند
			(ماضی: سَدَّ / مضارع: يَسُدُّ)

الْعُبُورُ الْأَمِنُ

1 رَجَعَ سَجَادٌ مِنَ الْمَدْرَسَةِ حَزِينًا؛ **2** عِنْدَمَا جَلَسَ عَلَى الْمَائِدَةِ مَعَ أُسْرَتِهِ، بَدَأَ بِالْبُكَاءِ فَجْأَةً **3** وَ ذَهَبَ إِلَى غُرْفَتِهِ؛ ذَهَبَ أَبُوهُ إِلَيْهِ وَ تَكَلَّمَ مَعَهُ وَ سَأَلَهُ:

«لِمَاذَا مَا أَكَلْتَ الطَّعَامَ؟!»

4 أَجَابَ: «هَلْ تَعْرِفُ صَدِيقِي حُسَيْنًا؟»

5 قَالَ: «نَعَمْ؛ أَعْرِفُهُ؛ هُوَ وَلَدٌ ذَكِيٌّ وَهَادِيٌّ.

مَاذَا حَدَّثَ لَهُ؟»

6 أَجَابَ سَجَادٌ: «هُوَ رَقَدَ فِي الْمُسْتَشْفَى؛

7 صَدَمَتْهُ سَيَّارَةٌ؛ وَقَعَتِ الْحَادِثَةُ أَمَامِي؛ **8** عِنْدَمَا شَاهَدْتُهُ عَلَى الرَّصِيفِ الْمُقَابِلِ؛

نَادَيْتُهُ؛ فَقَصَدَ الْعُبُورَ بِدُونِ النَّظَرِ إِلَى السَّيَّارَاتِ وَ مِنْ غَيْرِ مَمَرٍ الْمَشَاةِ؛ فَقَرَّبَتْ **10**

مِنْهُ سَيَّارَةٌ وَ صَدَمَتْهُ. كَانَتْ سُرْعَةُ السَّيَّارَةِ كَثِيرَةً.»

11 قَالَ أَبُوهُ: «كَيْفَ حَالُهُ الْآنَ؟»

قَالَ سَجَادٌ: «هُوَ مَجْرُوحٌ.»

12 فِي الْيَوْمِ التَّالِي، طَلَبَ الْمُدَرِّسُ مِنْ تَلَامِيذِهِ كِتَابَةَ قَوَانِينِ الْمُرُورِ وَ رَسَمَ

إِشَارَاتِ الْمُرُورِ فِي صَحِيفَةٍ جِدَارِيَّةٍ وَ رِعَايَةَ الْأَعْمَالِ الصَّحِيحَةِ فِي الشَّوَارِعِ وَالطُّرُقِ.

13 ثُمَّ أَخَذَ الْمُدِيرُ تَلَامِيذَ الْمَدْرَسَةِ إِلَى مِنْطَقَةِ تَعْلِيمِ الْمُرُورِ.

14 وَ بَعْدَ يَوْمَيْنِ، جَاءَ شُرَطِيُّ إِلَى الْمَدْرَسَةِ مِنْ إِدَارَةِ الْمُرُورِ لِشَرْحِ إِشَارَاتِ الْمُرُورِ وَ

طَلَبَ مِنْهُمْ الْعُبُورَ مِنْ مَمَرٍ الْمَشَاةِ.

15 كَتَبَ التَّلَامِيذُ صَحِيفَةً جِدَارِيَّةً وَ رَسَمُوا فِيهَا عِلَامَاتِ الْمُرُورِ وَ شَرَحُوا مَعَانِيَهَا.

عبور ایمن

- 1 سجاد با ناراحتی از مدرسه برگشت
- 2 هنگامی که با خانواده اش در سفره نشست، ناگهان شروع به گریه کرد و به اتاقش رفت
- 3 پدرش به پیش رفت و با او صحبت کرد و از او پرسید: «چرا غذا نخوردی؟»
- 4 پاسخ داد: «آیا دوست من حسین را می شناسی؟»
- 5 گفت: «بله او را می شناسم او پسر باهوش و آکرامی است. چه اتفاقی برایش افتاده؟»
- 6 سجاد پاسخ داد: «او در بیمارستان بستری شده است.»
- 7 ماشینی با او تصادف کرد. حادثه مقابل من اتفاق افتاد.
- 8 هنگامی که او را در پیاده روی مقابل دیدم همدانش کردم.
- 9 پس بدون نگاه به ماشین که از غیر از خط عابر پیاده قصد عبور کرد.
- 10 پس ماشینی به او نزدیک شد و با او تصادف کرد. سرعت ماشین زیاد بود.
- 11 پدر گفت: «الان حالش چطور است؟» سجاد گفت: «او زخمی است.»
- 12 در روز بعد معلم از شاگردانش درخواست کرد نوشتن قوانین راهنمایی و رانندگی را و کشیدن
- 13 علامت راهنمایی و رانندگی را در روزنامه دیواری و رعایت کارهای صحیح در خیابان ها و راهها را.
- 14 سپس مدیر دانش آموزان را به محل آموزش راهنمایی و رانندگی برد.
- 15 بعد از دو روز پلیس از اداره راهنمایی و رانندگی به مدرسه آمد برای شرح علامت راهنمایی و رانندگی و از ایشان
- 16 عبور از خط عابر پیاده را درخواست کرد.
- 17 دانش آموزان روزنامه دیواری را نوشتند و علامت راهنمایی و رانندگی را کشیدند و معانی آن را شرح دادند.

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را بر اساس متن درس بنویسید.

۱. كَانَ مَوْضُوعُ الصَّحِيفَةِ الْجِدَارِيَّةِ قَوَانِينِ الْمُرُورِ.

۲. الْمُدِيرُ أَخَذَ التَّلَامِيذَ إِلَى مِنتَقَةِ تَعْلِيمِ الْمُرُورِ.

۳. رَقَدَ حَسِينٌ فِي مُسْتَوَصِفٍ قَرِيبٍ مِنْ بَيْتِهِ.

۴. رَجَعَ سَجَّادٌ إِلَى مَنْزِلِهِ مَسْرُورًا.

۵. أَبُو سَجَّادٍ مَا عَرَفَ حُسَيْنًا.

وزن و حروف اصلی

۱. بسیاری از کلمه‌ها در عربی سه حرف اصلی دارند؛ مثال:

حروف اصلی	کلمات هم‌خانواده
ح ك م	حاکم، محکوم، حکیم، حِکْمَة، مُحَاكَمَة، حُکُومَة، أَحْکَام
ع ل م	عالم، معلوم، علیم، تَعْلیم، أَعْلَم، عُلُوم، إِعْلَام

در کلماتی مانند «حاکم، محکوم، حکیم و...» سه حرف «ح ک م» به ترتیب تکرار شده‌اند.

به این سه حرف «حروف اصلی» یا «ریشه» کلمه می‌گویند.

شناختن حروف اصلی به املاي ما کمک می‌کند. با نگاه به هم‌خانواده‌های یک کلمه می‌توان به حروف اصلی آن پی بُرد؛ اگر با دقت به این کلمه‌ها «مُجَالَسَة / مَجَالِس / مَجْلِس / إِبْلَاس / جُلُوس / جَلَسَة / جَلِيس» نگاه کنیم؛ درمی‌یابیم که به ترتیب سه حرف «ج ل س» در آنها مشترک است.

سه حرف اصلی این کلمات چیست؟

رافِع، مَرْفُوع، رَفِيع: ر ف ع
 ناظِر، مَنظُور، تَظْيِر: ن ظ ر
 قَادِر، مَقْدُور، قَدِير: ق د ر

حروفی که همراه حروف اصلی می آیند؛ «حروف زائد» نامیده می شوند.
 این حروف معنای جدیدی به کلمه می دهند.
 حروف اصلی کلمه ها به ترتیب با سه حرف «ف ع ل» سنجیده می شوند.

مُ	ج	ا	لَ	سَ	ة	↔ مُجَالَسَة
مُ	ف	ا	عَ	لَ	ة	↔ مُفَاعَلَة

۲. بیشتر کلمات در زبان عربی وزن دارند؛ مثال:

وزن	کلمات
فَاعِل	نَاصِر عَارِف ظَالِم فَاتِح قَاتِل ضَارِب رَافِع
مَفْعُول	مَنْصُور مَعْرُوف مَظْلُوم مَفْتُوح مَقْتُول مَضْرُوب مَرْفُوع

کدام کلمه بر وزن فاعِل و کدام بر وزن مفعول است؟
 مَقْطُوع، حَامِد، عَابِد، مَذْکُور

با معنای دو وزن «فَاعِل» و «مَفْعُول» آشنا شوید.

معمولاً وزن «فَاعِل» به معنای «انجام دهنده یا دارنده حالت» و وزن «مَفْعُول»

به معنای «انجام شده» است؛ مثال:

حامد: ستاینده

مَحْمُود: ستوده شده

ترجمه کنید.

یا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ، یا خَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ!

ای سازنده هر ساخته شده، ای آفریننده هر آفریده شده.

التَّمارین

۱ التَّمَرینُ الْأَوَّلُ:

حروف اصلی و ترجمه کلمات زیر را بنویسید.

عابد، مَعْبُود:	ع ب د	عبادت کننده	عبادت شده
فاتح، مَفْتُوح:	ف ت ح	گشایش گر	گشوده شده
کاتب، مَكْتُوب:	ک ت ب	نویسنده	نوشته شده
ضارب، مَضْرُوب:	ض ر ب	زنده	زده شده
خادم، مَخْدُوم:	خ د م	خدمت کننده	خدمت شده
شاهد، مَشْهُود:	ش ه د	بیننده	دیده شده

وزن کلمات جدول را بنویسید.^۱

ریشه	ماضی	مضارع	مصدر
خ ر ج	أَخْرَجَ	يُخْرِجُ	إِخْرَاجٌ
	أَتَمَّنَ	يُفَعِّلُ	إِفْعَالٌ
س ل م	سَلَّمَ	يُسَلِّمُ	تَسْلِيمٌ
	فَعَّلَ	يُفَعِّلُ	تَفْعِيلٌ
ع م ل	تَعَامَلَ	يَتَعَامَلُ	تَعَامُلٌ
	تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعُلٌ
ع ل م	تَعَلَّمَ	يَتَعَلَّمُ	تَعَلُّمٌ
	تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعُّلٌ
خ د م	اسْتَحْدَمَ	يَسْتَحْدِمُ	اسْتِحْدَامٌ
	اسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	اسْتِفْعَالٌ
س ف ر	سَافَرَ	يُسَافِرُ	مُسَافَرَةٌ
	فَاعَلَ	يُفَاعِلُ	مُفَاعَلَةٌ
ك س ر	انْكَسَرَ	يَنْكَسِرُ	انْكِسَارٌ
	اِنْفَعَلَ	يِنْفَعِلُ	اِنْفِعَالٌ
ش غ ل	اشْتَغَلَ	يَشْتَغِلُ	اشْتَغَالٌ
	اِنْتَعَلَ	يَنْتَعِلُ	اِنْفِعَالٌ

۱- قابل توجه دبیر گرامی: هدف، آموزش فعل‌های ماضی و مضارع و نیز مصدر ثلاثی مزید نیست.

٣ التَّعْمِينُ الثَّالِثُ:

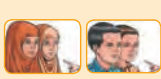
هر کلمه را به عبارت مرتبط با آن وصل کنید.

١. قَوَانِينُ الْمُرُورِ قَوَاعِدُ الْمُرُورِ فِي الشُّوَارِعِ وَ الطَّرِيقِ.
٢. الْمُسْتَشْفَى أَوْرَاقٌ فِيهَا أَخْبَارٌ وَ مَعْلُومَاتٌ أُخْرَى.
٣. الرَّصِيفُ جَانِبٌ مِنَ الشَّارِعِ لِمُرُورِ النَّاسِ.
٤. الصَّحِيفَةُ مَكَانٌ مُجَهَّزٌ لِفَحْصِ الْمَرْضَى.
٥. الْبُكَاءُ جَرَيَانُ الدَّمْعِ مِنَ الْحُزَنِ.

٤ التَّعْمِينُ الرَّابِعُ:

جاهای خالی را با کلمات داده شده پُر کنید.

هُوَ - هُمَا - هُمْ - هِيَ - هُنَّ - أَنْتَ - أَنْتُمَا - أَنْتُمْ - أَنْتِ - أَنْتُنَّ - أَنَا - نَحْنُ

من	هَما	
تو	أَنْتَ	
او	هُوَ	
ما	نَحْنُ	
شما	أَنْتُمْ	
ایشان	هَما	
	هَما	
	هَما	
	هَما	
	هَما	

در جاهای خالی از کلمات داده شده استفاده کنید. «یک کلمه اضافه است.»

التَّالِي - جِدَارِيَّة - شَاحِنٌ - تَلْمِيذٌ - الدُّمُوعُ - حَدَثٌ

١. يا زَمِيلِي، ما بِكَ؟ لِمَ أَنْتَ حَزِينٌ؟ ماذا حَدَثَ؟
٢. التَّلَامِيذُ مَشْغُولُونَ بِتَهْيِئَةِ صَحِيفَةِ جِدَارِيَّةٍ.
٣. أَخِي تَلْمِيذٌ فِي الصَّفِّ السَّادِسِ الْإِبْتِدَائِيِّ.
٤. الدُّمُوعُ جَارِيَةٌ عَلَى وَجْهِ الطُّفْلِ.
٥. هَلْ عِنْدَكَ شَاحِنٌ الْهَاتِفِ الْجَوَّالِ؟

کدام کلمه از نظر معنا با سایر کلمه ها «ناهماهنگ» است؟

١. هَادِيٌ ✓ سَيَّارَةٌ سَفِينَةٌ طَائِرَةٌ
٢. شَارِعٌ خَاتَمٌ ✓ رَصِيفٌ سَاحَةٌ
٣. أَكَلٌ ✓ رَأَى شَاهَدَ نَظَرَ
٤. مَاءٌ شَرَابٌ شَايٌ جَارٌ ✓
٥. يَدٌ لِسَانٌ سِنَّ نَادِيٌ ✓

آیه و احادیث زیر را ترجمه کنید. سپس کلماتی بر این وزن‌ها در آن‌ها بیابید.

فَاعِلٌ: عالم يَفْعُلُ: يَسْتَرْ عِبَادَ سَعَادَةٍ: فَعَالَةٌ: سَعَادَةٌ
فِعْلٌ: علم فِعَالٌ: عِبَادَ

۱. ﴿إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ فاطر: ۳۸

قطعا خداوند دانای نهان آسمان و زمین است.

۲. حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتَرْقُبُ النَّسَبَ. الْأَئِمَاءُ عَلَيَّ ؑ

خوبی ادب زشتی نسب را می‌پوشاند

۳. إِنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْصَحُهُمْ لِعِبَادِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

قطعا محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا خیر خواه‌ترین برای بندگانش است.

۴. شَرَفُ الْمَرْءِ بِالْعِلْمِ وَالْأَدَبِ لَا بِالأَصْلِ وَالنَّسَبِ. الْأَئِمَاءُ عَلَيَّ ؑ

شرافت شخص به علم و ادب است نه به اصل و نسب

۵. مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلُقِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

از خوشبختی آدمیزاد خوش اخلاقی و از

بدبختی آدمیزاد بد اخلاقی است

متن زیر را بخوانید؛ سپس پاسخ پرسش‌های آن را بیاوید.

أَنَا طَالِبٌ فِي الصَّفِّ التَّاسِعِ. اسْمِي إِسْحَاقُ. لِي أُخْتَانِ: مَهْدِيمٌ وَ لَالِينُ، هُمَا صَغِيرَتَانِ؛ فَلَا تَذْهَبَانِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ وَعِنْدِي أَخَوَانِ: هَاشِمٌ وَ جَوَادٌ. هَاشِمٌ أَكْبَرُ أَوْلَادِ الْأُسْرَةِ؛ إِنَّهُ تَخَرَّجَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ وَ الْآنَ هُوَ حَلَوَانِيٌّ. جَوَادٌ فِي الصَّفِّ السَّابِعِ. نَحْنُ مِنْ مَدِينَةِ «سَرَاوَان» فِي مُحَافَظَةِ «سِيستَان وَ بَلوِشْتَان».

١. لِمَاذَا لَا تَذْهَبُ مَهْدِيمُ وَ لَالِينُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ لَاتَّعْمَا صَغِيرَتَانِ

٢. مَا اسْمُ أَكْبَرِ الْبَنِينَ فِي هَذِهِ الْأُسْرَةِ؟ هَاشِم

٣. مَنْ تَخَرَّجَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ؟ هَاشِم

٤. مِنْ أَيْنَ هَذِهِ الْأُسْرَةُ؟ سَرَاوَان

٥. فِي أَيِّ صَفِّ إِسْحَاقُ؟ فِي الصَّفِّ التَّاسِعِ

٦. كَمْ أُخْتًا لِي إِسْحَاقُ؟ أُخْتَانِ

بخوانید و ترجمه کنید.

۱. ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ ۱۶۲: الْبَقَرَةُ
هر که به خدا و روز قیامت ایمان آورد و کار نیک انجام دهد پس پاداشش نزد پروردگارش

۲. ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ ۲: الْأَصْفَ
ای کسانی که ایمان آورده اید چرا می گویید آنچه را که انجام نمی دهید

۳. ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ ۲۱: الْأَحْزَابُ
قطعاً برایتان در فرستاده خدا الگوی نیکویی است

۴. ﴿إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾ ۱۸۶: الْبَقَرَةُ
بنفای که بندگان من درباره من از تو بپرسند، پس قطعاً من نزدیک هستم

۵. ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ ۱۱: الْمُجَادَلَةُ
خداوند کسانی از شما که ایمان آورند را بالا می برد

الْأَرْبَعِينَات

- لا بَأْسَ.

- نَعَمْ؛ تَفَضَّلْ.

1 - أَيْمَكِنْ أَنْ تَرْجِعَ قَلِيلًا؟

2 - عَفْوًا؛ أَعْطِينِي مَكَانًا حَتَّى أَجْلِسَ هُنَا؟

- نَعَمْ.

- خَلَفَ هَذَا الْبِنَاءَ.

- لا، مَعَ الْأَسْفِ.

- لا بَأْسَ. أَنَا فِي خِدْمَتِكَ.

- عَلَى الْيَمِينِ.

- هَذِهِ الْجِهَةُ، عَلَى الْيَسَارِ.

- مِنْ ذَلِكَ الْمَحَلِّ.

- تَفَضَّلْ.

3 - هَلْ يَسُدُّونَ بَابَ الْحَرَمِ هَذِهِ اللَّيْلَةَ؟

4 - عَفْوًا أَيْنَ مَوْقِفُ سَيَّارَاتِ الْحَرَمِ؟

5 - هَلْ تَوْجَدُ سَيَّارَاتُ لِلْعَتَبَةِ لِلذَّهَابِ إِلَى سَامَرَاءَ؟

6 - أَيْمَكِنْ أَنْ تُسَاعِدَنِي؟

7 - أَيْنَ الْحَرَمُ؟

8 - أَيُّ جِهَةٍ بِلَا ازْدِحَامٍ؟

9 - مِنْ أَيْنَ أَشْتَرِي شَاخِنَ الْجَوَالِ؟

10 - أَيْمَكِنْ أَنْ تُعْطِينِي شَاخِنَ الْجَوَالِ؟

اربعینات

- 1 - آیا ممکن است کسی بر بردی؟ - ایرادی ندارد.
- 2 - بخشید آیا جای راسی دهی تا اینجا بنشینم؟ - بله بفرما.
- 3 - آیا در ب حرم امشب می بنده؟ - بله.
- 4 - بخشید ایستگاه ماشین های حرم (پارکینگ) کجاست؟ - پشت این ساختمان.
- 5 - آیا برای رفتن به سامرا ماشین های حرم می آید؟ - نه متأسفانه.
- 6 - آیا ممکن است مرا ملاک کنی؟ - ایرادی ندارد من در خدمت هستم.
- 7 - حرم کجاست؟ - سمت راست.
- 8 - کدام سمت شلوغ تر است؟ - این سمت، سمت چپ.
- 9 - شارژر موبایل از کجا بخرم؟ - از آن محل.
- 10 - آیا ممکن است شارژر موبایل را به من بدهی؟ - بفرما.

